

Raporti vjetor

2022

Përgatitur nga:
Instituti Riinvest

Prill 2023

Përgatitur nga: Instituti për Hulumtime Zhvillimore Riinvest

Publikuar nga: RIINVEST INSTITUTE Lidhja e Prizrenit nr. 56 Prishtinë 10000, Republika e Kosovës
Tel: + 381 (0)38 244320; 223816 www.riinvestinstitute.org

E drejta e autorit © 2023 nga INSTITUTI RIINVEST. Të gjitha të drejtat e rezervuara. Asnjë pjesë e këtij botimi nuk mund të riprodhohet, ruhet në një sistem rikthimi, ose transmetohet, në çfarëdo forme apo mjete, elektronik, mekanik, fotokopjues, incizues apo ndryshe, pa lejen paraprake me shkrim të botuesit.

Përmbajtja

Hyrje	3
Për ne	4
1. Riinvest pjesë e programeve kornizë të Bashkimit Evropian	5
2. Transformimi i gjelbër	6
3. Transformimi digjital	9
4. Rrjeti rajonal i mjedisit biznesor lokal	10
5. Qeverisja, transparenca dhe llogaridhënia	11
5.1. Barometri i Prokurimit Publik – xIndex	11
5.2. SELDI – (ang. Southeast Europe Leadership for Development and Integrity; Lidërshipi i Evropës Juglindore për Zhvillim dhe Integritet)	11
6. Projekte tjera	12
6.1. Ekonomiksi i Mendimit Praktik mbështetur nga Iniciativa për Bazat Ekonomike	12
6.2. Vendimmarrja e grave në sektorin publik dhe privat në Kosovë	14
7. Hulumtimet në terren	15
8. Zhvillimi i tregjeve	15
9. Informacione shtesë	16
10. Pasqyrat financiare (nxjerrë nga raporti i auditimit)	17

Hyrje

Të dashur lexues,

Me kënaqësi ju paraqesim raportin vjetor të Institutit Riinvest për vitin 2022. Ky raport përmbledh arritjet, sfidat dhe synimet e ardhshme të Institutit Riinvest në përmbushjen e misionit të tij për të promovuar zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik të Kosovës nëpërmjet dijeve të reja dhe studimeve cilësore.

Gjatë gjithë vitit, institucioni ynë ka vijuar të jap kontribut të rëndësishme në fusha të ndryshme të kërkimit, duke përfshirë zhvillimin e qëndrueshëm, mjedisin, teknologjinë dhe digjitalizimin, llogaridhënien, dhe fuqizimin ekonomik të grave.

Përveç kësaj, jemi angazhuar aktivisht me palë të ndryshme për të siguruar që gjetjet tona të kërkimit të përkthehen në zgjidhje të rëndësishme që adresojnë problemet reale të shoqërisë. Kemi vazhduar të ndërtojmë partneritete dhe bashkëpunime me institucione dhe organizata të tjera, lokale dhe globale, për të zgjeruar rrejet tonë të kërkimit dhe ndikimin e punës sonë kërkimore.

Projektet në të cilat është përfshirë Instituti Riinvest ndërlidhen me fusha të ndryshme socio-ekonomike. Për qëllim të prezantimit më të lehtë për lexuesin, ne i kemi grupuar ato në këto fusha: (i) Riinvest pjesë e programeve kornizë të Bashkimit Evropian (ii) transformimi i gjelbër; (iii) transformimi digjital; (iv) mjedisi biznesor lokal; (v) qeverisja, transparencja dhe llogaridhënia; (vi) projekte tjera; (vii) hulumtime në terren; dhe (viii) zhvillimi i tregjeve. Gjithashtu, raporti paraqet edhe (ix) çështje tjera, si dhe të dhëna lidhur me (x) pozitën financiare në bazë të raportit të auditorit.

Gjatë këtij viti, Instituti Riinvest ka rritur numrin e stafit të angazhuar me orar të plotë, si dhe listën e bashkëpunëtorëve të jashtëm. Të hyrat nga projektet janë rritur ndjeshëm dhe gjatë këtij viti janë rritur më shumë se trefish. Këto të hyra janë siguruar nga donatorë, institucione tjera dhe sektor privat. Të gjitha fondet janë siguruar në baza konkurruese.

Në linjë me orientimet strategjike, Instituti Riinvest ka hartuar edhe planin e veprimit për vitin 2023 i cili siguron zbatimin e strategjisë afat-mesme. Instituti Riinvest mbetet i përkushtuar që të vazhdojë rrugën drejt përmbushjes së misionit të tij.

Falënderojmë të gjithë partnerët për mbështetjen e vazhdueshme dhe presim me padurim të punojmë së bashku në vitin që vjen. Ju uroj lexim të këndshëm të këtij raporti vjetor.

Përzemërsisht,

Alban Hashani
Drejtor Ekzekutiv

Për ne

Instituti Riinvest është “think-tank” më i vjetër në Kosovë, duke vepruar që nga viti 1995. Misioni i Institutit Riinvest është ‘të promovojë zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik të Kosovës nëpërmjet dijeve të reja dhe studimeve cilësore’. Instituti Riinvest është i angazhuar në katër fusha kryesore: a) hulumtime dhe avokim; b) zhvillim të tregjeve; c) trajnime dhe edukim; dhe d) hulumtime akademike.

Stafi i Institutit Riinvest përbëhet nga 19 punëtorë me orar të plotë dhe 3 me orar të pjesshëm. Prej tyre, 13 janë të angazhuar si hulumtues me orar të plotë (5 doktorë shkence; 4 magjistra shkence dhe 4 me titull bachelor). Instituti Riinvest ka dhe një rrjet prej 17 bashkëpunëtorëve shkencorë që angazhohen në kapacitete të ndryshme në aktivitetet e Institutit Riinvest (12 doktorë shkence; 2 studentë të doktoratës; 3 magjistër shkence). Bordi i Institutit Riinvest përbëhet nga shtatë (7) anëtarë: z. Sejdi Osmani, kryesues dhe anëtarët: Dr. Selman Selmanaj, Dr. Valentin Toçi, Dr. Gresa Latifi, Dr. Petrit Gashi, Dr. Isuf Berisha dhe znj. Rina Malësori.

Vizioni i Institutit Riinvest për periudhën 2030/2035 është që ..’Si lider i studimeve zhvillimore në vend, Instituti Riinvest ka arritur që nëpërmjet partneritetit me institutet me renome në BE e më gjerë të realizojë projekte të standardeve të larta ndërkombëtare duke internacionalizuar produktet dhe shërbimet e tij në fushën e studimeve, edukimit dhe promovimit të diturive të reja’...

Duke synuar përmbushjen e misionit dhe arritjen e vizionit, objektivat strategjike të Institutit Riinvest për periudhën 2022 -2027 janë:

- Ngritja e mëtejme e kapaciteteve strategjike, profilit kërkimor dhe aftësive konkurruese të Institutit Riinvest dhe stafit të tij për të trajtuar problemet kyçe dhe prioritare të zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik e social sipas kërkesave dhe standardeve Evropiane;
- Ndërtimi i aleancave dhe partneritetit strategjik me organizatat hulumtuese dhe think tank në BE e më gjerë, depërtimi suksesshëm në financimin e projekteve nga Programet Kornizë të Bashkimit Evropian dhe internacionalizimi i produkteve dhe shërbimeve;
- Forcimi i qëndrueshmërisë financiare dhe rritja e të ardhurave vjetore për së paku 70% dhe diversifikimi i burimeve të të ardhurave;
- Brendim i së paku 2-3 produkteve;
- Ngritja e cilësisë së marrëdhënieve me publikun, përmirësimi i komunikimit, rritja e prezencës në media.

1. Riinvest pjesë e programeve kornizë të Bashkimit Evropian

Instituti Riinvest, në kuadër të një konsorciumi të gjerë me organizata kërkimore nga Austria, Gjermania, Italia, Kroacia dhe nga gjashtë vendet e Ballkanit Perëndimor ka filluar zbatimin e projektit “Mbështetje për avancimin e politikave të hulumtimit dhe inovacionit në shtetet e Ballkanit perëndimor” (me shkurtesë në anglisht, “Policy Answers”). Ky është një projekt katër vjeçar i udhëhequr nga ZSI (Qendra për Inovacione Sociale) nga Vjena. Përveç kontributit në gjithë pakot punuese të projektit Riinvest është udhëheqës i pakos së punës “Mbështetje për ndërtim të kapaciteteve dhe zbatim të projektit në Kosovë”. Projekti financohet nga fondet e HORIZON Europe (WIDERA-2021-ACCESS-06-01).

Synimi kryesor i projektit është të monitoroj dhe mbështesë koordinimin e politikave për forcimin e bashkëpunimit të Bashkimit Evropian (BE) dhe shteteve të Ballkanit perëndimor (BP) si dhe të mbështesë forcimin e potencialit të vendeve të BP-së për pjesëmarrje të suksesshme në aktivitetet kërkimore dhe inovative rajonale dhe shumëpalëshe, për të promovuar bashkëpunimin rajonal në kërkime dhe inovacion dhe për të mbështetur rrjetëzimin dhe qasjen në

informacion dhe përsosmëri. Fokus tematik i projektit është zbatimi i Agjendës së Gjellbër dhe Transformimit Digjital, përmirësimi i shëndetësisë dhe aspekteve gjinore.

‘Policy Answers’ ka këto objektiva që synon t’i arrij përmes aktiviteteve të projektit:

- Organizimi i ngjarjeve të dialogut për politikave publike (përfshirë takimet e Ministrave dhe Platformës Drejtuese; takime ad-hoc koordinuese të politikave publike), duke ofruar hapësirë për shkëmbim rreth zbatim të politikave (të pasqyruara në Pakon e Punës 1).
- Kryerja e aktiviteteve analitike si skanimit dhe kadastrimi i institucioneve, programeve, nismave, nevojave dhe prioriteteve të përbashkëta në BP; monitorimin e aktiviteteve të vazhdueshme në nivele të ndryshme në lidhje me zbatimin e Agjendës së BP-së dhe me progresin e bërë në lidhje me integrimin në hapësirën kërkimore evropiane; ofrimin e rekomandimeve strategjike të informuara për politikëbërjen dhe përcaktimin e agjendës (të pasqyruara në Pakon e Punës 2).
- Sigurimi dhe koordinimi i ngritjes së kapaciteteve dhe pilot-projekteve në BP për të

kontribuar në procesin e integritit të rajonit në BE dhe për të forcuar ekosistemet e tyre të inovacionit (pasqyruar në Pakon e Punës 3).

- Hartimi i rekomandimeve të politikave të informuara për vendimmarrësit në rajon në fushat e hulumtimit dhe inovacionit, arsimit, kulturës, rinisë dhe sportit në adresimin e prioriteteve kyçe të BE-së: (1) dixhitalizimi, (2) ekonomia e gjelbër dhe (3) shëndeti dhe përafrimi i tyre (pasqyruar në Pakon e Punës 4).
- Zbatimi i pilot-aktiviteteve rajonale, të cilat shtrihen drejtpërdrejt në akademinë, industrinë dhe shoqërinë civile; krijimi i nismave të reja dhe fillimi i historive të suksesit në nivel programi (pasqyruara në Pakon e Punës 5).
- Furnizimi i një qendre informacioni dhe një ueb-platforme që adreson hulumtimin dhe inovacionet, arsimin, kulturën, rininë dhe sportin në BP për të mundësuar këmbim dhe shpërndarje më të mirë të informacionit, krijimin e mundësive për veprime të përbashkëta dhe përafrimin e vendeve të BP-së në politikëbërjen e BE-së (pasqyruar në Pakon e Punës 6).
- Këto aktivitete të projektit mbështeten nga një koordinim efektive duke përfshirë menaxhimin e plotë administrativ dhe financiar dhe ndërlidhjen e ngushtë me Komision Evropian, Këshillin e Bashkëpunimit Rajonal (RCC) dhe palët e tjera të interesuara të ftuar në një Bord Këshillimor të Projektit ose si partnerë bashkëpunëtorë (Plani i Punës 7).

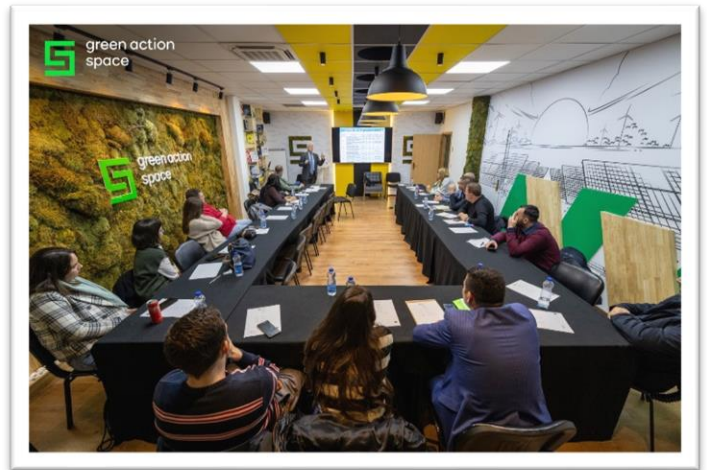
2. Transformimi i gjelbër

Në kuadër të aktiviteteve të tij, Instituti Riinvest gjatë vitit 2022 ka vijuar punën në kuadër të programit të lidhur me transformimin e gjelbër. Bashkimi Evropian përmes Marrëveshjes së Gjelbër synon që deri në vitin 2050 ta bëjë Evropën

rajon me zero emetim të karbonit. Në këtë kontekst, dhe me iniciativën e BE-së, edhe Ballkani Perëndimor (BP) po bën përpjekje që të jetë kontribuues aktiv në këto iniciativa. Agjenda e Gjelbër e BP-së, që është edhe zotim zyrtar i këtyre vendeve, synon që përmes zbatimit të një sërë masash dhe koordinimit me BE-në të reformojë sektorin energjetik, eliminoj ndotjen, dekarbonizojë ekonominë, ruaj biodiversitetin, dhe promovojë ekonominë qarkore. Përballë këtij sfondi, përpjekjet tona në Institutin Riinvest ishin që të kontribuojmë në ngritjen e vetëdijes dhe cilësisë së diskutimit lidhur me këto çështje dhe të promovojmë politikë bërjen e bazuar në evidencë.

Në këtë kontekst Instituti Riinvest me mbështetjen e Fondacionit të Kosovës për Shoqëri të Hapur ka vijuar punën në kuadër të platformës të titulluar GAS (ang. Green Action Space; Hapësira për Veprim të Gjelbër). Në kuadër të GAS janë paraparë tre shtylla: (i) shkolla e gjelbër; (ii) kërkimet; dhe (iii) avokimi. Gjatë vitit 2021, Instituti Riinvest ka formësuar GAS-in si një qendër me identitet vizual të saj dhe hapësirë e infrastrukturë adekuate për këtë qëllim. Gjithashtu, GAS ka faqen e saj zyrtare në rrjetet sociale ku ka mijëra ndjekës.

Pas përfundimit të suksesshëm të gjeneratës së parë, gjatë vitit 2022, Instituti Riinvest ka organizuar ciklin e dytë të shkollës së gjelbër. Një cikël ka gjithsej 12 ligjërata dhe dy punëtori jashtë vendit, brenda 14 javëve. Interesimi i kandidatëve për të marrë pjesë në shkollë ka qenë shumë i madh dhe përbërja e klasës së parë të shkollës ka qenë në linjë me synimet tona fillestare. Kjo

shkollë ka për qëllim parësor që të rrisë vetëdijen dhe pajis me njohuri përfaqësuesit e shoqërisë civile, politikbërësve, dhe bizneseve, lidhur me çështjet mjedisore duke inkurajuar debatin dhe avokimin në kontekst të Agjendës së Gjelbër. Shkolla e gjelbër ka një format edukativ ku përfshihen ligjërata, punëtori tematike, diskutime, dhe tryeza. Për më tepër, shkolla gjithashtu ka nxitur diskutime dhe debate në mes

të palëve të ndryshme të interesit lidhur me sfidat dhe implikimet që rrjedhin nga zotimet e Qeverisë së Kosovës lidhur me Agjendën e Gjelbër.

Gjithashtu, në kuadër të GAS organizohen aktivitete të rregullta avokuese “Green Talks” që kanë për qëllim informimin e politikave publike përmes diskutimeve dhe debateve të mirë informuara, si dhe analizave tematike për ndikimin socio-ekonomik të zotimeve që dalin nga Agjenda e Gjelbër e Ballkanit Perëndimor. Gjatë vitit 2022 janë organizuar 5 debate në lidhje me temat në vijim:

1. E ardhmja e qymyrit në Kosovë
2. Strategjia e energjisë së Kosovës
3. Bashkëpunimi energjetik Kosovë-Shqipëri
4. E ardhmja e gazit në Kosovë
5. Burimet ujore në Kosovë

Gjithashtu, është organizuar një tryezë diskutimi në lidhje me projekt-ligjin e qeverisë për burimet e rinovueshme në Kosovë. Nga të gjitha këto takime janë hartuar punime të shkurtra (Policy Briefs) të cilat janë shpërndarë tek politikëbërësit dhe palët tjera të interesit.

3. Transformimi digjital

Në kuadër të fushës së ndërlidhur me digjitalizimin, Instituti Riinvest, gjatë vitit 2022, ka zbatuar një projekt kërkimor fokusuar në kapacitetet digjitale të industrive përpunuese në Kosovë.

Studimi i nxjerrë nga ky projekt ka siguruar informacione të bazë rreth burimeve të TIK-ut në dispozicion të bizneseve dhe përdorimit të tij në sektorët kyç të biznesit privat, veçanërisht ata që operojnë edhe në tregjet e eksportit. Ky informacion është shumë i nevojshëm për aktorët përkatës (bizneset dhe shoqatat e biznesit, qeverinë, shërbimet mbështetëse të biznesit në fushën e TIK-ut dhe digjitalizimit) për të avancuar politikat dhe angazhimet për rritjen e ndërgjegjësimit për potencialet dhe mundësitë për të mbështetur ndërtimin e kapaciteteve konkurruese të shëndosha të bizneseve përmes digjitalizimit të biznesit.

Për qëllimet e këtij studimi, janë analizuar katër (4) sektorë të rëndësishëm të biznesit. Numri i sektorëve është përcaktuar në bazë të nivelit të eksportit të sektorit respektiv. Bazuar në të dhënat e Doganës së Kosovës, sektorët me performancën më të mirë të eksportit në katër vitet e fundit janë a)

produktet e gomës dhe plastikës b) përpunimi i ushqimit c) prodhimi i mobileve dhe d) përpunimi i metaleve.

Instituti Riinvest, në këtë kuadër, ka gjeneruar indeksin e digjitalizimit, i cili shërben edhe si vlerësim bazë në disa dokumente strategjike të Qeverisë së Kosovës.

4. Rrjeti rajonal i mjedisit biznesor lokal

Programin e Certifikimit të Komunave Miqësore për Biznesin (ang. Business Friendly Certification - BFC) është një iniciativë rajonale dhe synon të vlerësoj mjedisin biznesor lokal udhëhequr nga praktikat më të mira të qeverisjes vendore nga e gjithë bota. Me mbështetje të Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) - Fondi i Hapur Rajonal për Modernizimin e Shërbimeve Komunale ky program u bë një standard rajonal për mjedisin e biznesit i cili u pranua nga institucionet partnere nga rajoni me synimin për të vendosur vulën e biznesit në cilësinë e mjedisit afarist në komunat dhe qytetet e Evropës Juglindore (EJL). Në këtë projekt Instituti Riinvest shërben si sekretariat për Kosovë. Faza e parë e projektit realizohet në periudhën 2022-2024, me pjesëmarrjen e komunave Kosova.

Certifikimi i Komunave Miqësore të Biznesit në Evropën Juglindore (BFC SEE) është një program i veçantë i përmirësimit dhe harmonizimit të mjedisit për të bërë biznes, duke inkurajuar bashkëpunimin ekonomik dhe duke tërhequr investime të reja në rajonin e Evropës Juglindore. Vula e cilësisë së BFC SEE është njohur në sferën ndërkombëtare si një tregues i administratës lokale efikase dhe mjedisit

miqësor ndaj investimeve në Evropën Juglindore. Gjatë vitit 2022, Instituti Riinvest ka bërë përgatitjet e nevojshme për fillimin e procesit të certifikimit të komunave në Kosovë. Gjithashtu, në kuadër të këtij projekti, stafi i Institutit Riinvest ka marrë pjesë në konferencën rajonale në Dubrovnik dedikuar konkurrueshmërisë dhe mjedisit biznesor në rajonin e Ballkanit Perëndimor.

5. Qeverisja, transparenca dhe llogaridhënia

5.1. Barometri i Prokurimit Publik – xIndex

'Barometri i Prokurimit Publik – xIndex' synon të përmirësojë transparencën, llogaridhënien dhe efektivitetin e 38 komunave të Kosovës në prokurimin publik. Qëllimi afatgjatë i projektit është krijimi i një modeli të qëndrueshëm, ose një mjeti krahasues të cilit do t'i referohen komunat, si dhe institucionet kryesore të prokurimit, OJQ-të dhe palët e tjera të interesit. Modeli statistikor 'xIndex' mbështetet në të dhëna sasiore, të publikuara nga vetë komunat në platformën 'e-prokurimi', duke mos lënë hapësirë për interpretim subjektiv të gjetjeve.

Metodologjia e 'x-index' mbështetet në një metodologji tashmë të konsoliduar dhe të kontekstualizuar nga stafi i Institutit Riinvest që t'i përbrendësojë specifikat e Kosovës. Metodologjia vlerësuese bazohet në nëntë nën-indekse të monitorimit, ku secili prej tyre përshkruan një çështje të veçantë të prokurimit publik. Në fund, rezultatet e 9 nën-indekseve kombinohen për të prodhuar një vlerë të vetme të x-indeksit, duke përdorur një mesatare të ponderuar, për çdo komunë.

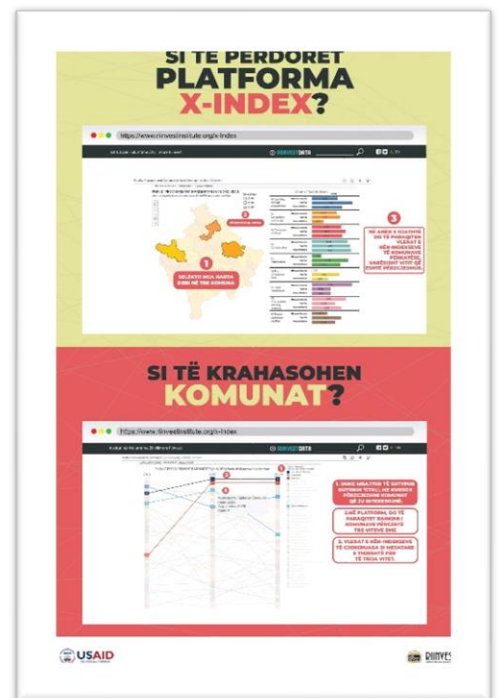
Instituti Riinvest ka vijuar të grumbulloj të dhënat për të gjeneruar indeksin e prokurimit publik si dhe ka vizualizuar të dhënat në një platformë të re të dizajnuar nga stafi i Institutit Riinvest.

5.2. SELDI – (ang. Southeast Europe Leadership for Development and Integrity; Lidërshtipi i Evropës Juglindore për Zhvillim dhe Integritet)

Instituti Riinvest është pjesë e rrjetit SELDI që është një koalicion kundër korrupsionit dhe qeverisjes së mirë i krijuar në vitin 2012 nga 17 organizata në Evropën Juglindore, duke përfshirë partnerë nga nëntë vende. Në kuadër të kësaj platforme, Instituti Riinvest ka qenë i përfshirë në aktivitete të ndërlidhura me:

- Monitorimi i qeverisjes së mirë (përfshirë trajnimet e OSHC-ve, përgatitjen e studimeve krahasuese, Raportet Kundër Korrupsionit specifike për vendin dhe rajonal);
- Ndërgjegjësimi dhe informimi i publikut (përfshirë Forumet Rajonale të Qeverisjes së Mirë dhe Politikave Kundër Korrupsionit, komunikimin me mediat).

Gjatë vitit 2022, ky projekt është përmbyllur me sukses dhe vazhdimi i tij pritet të gjejë mbështetje financiare nga Bashkimi Evropian.

6. Projekte tjera

6.1. Ekonomiksi i Mendimit Praktik mbështetur nga Iniciativa për Bazat Ekonomike

Qëllimi kryesor i projektit është të ndihmojë në ngritjen e standardeve të arsimit ekonomik në rajonet e Evropës Lindore dhe Juglindore dhe ish-Bashkimit Sovjetik duke promovuar dhe shpërndarë për lexuesit pa pagesë në të gjitha formatet edicionit të të librit Ekonomiksi i Mendimit Praktik, përgatitur nga Iniciativa e Bazave Ekonomike (në tekstin e mëtejme “EFI”), për audiencën më të gjerë të mundshme.

Për këtë qëllim, EFI do të punojë me partnerët në vendet e synuara për të maksimizuar ndikimin e projektit, duke shfrytëzuar ekspertizën e partnerëve në ofrimin e projekteve arsimore dhe të kuptuarit e tyre për mjedisin operativ lokal. Në kuadër të këtij projekti janë organizuar një seri aktivitetesh:

Fushata Ekonomiksi Praktik: Kemi arritur 18,000 shkarkime librash këtë vit dhe versioni shqip i librit të CSE tani është i pranishëm në të gjitha shkollat e mesme ekonomike në mbarë Kosovën dhe në të gjitha institucionet e arsimit të lartë që kanë studime ekonomike.

Janë arritur pothuajse 1 milion pershtypje me fushatat tona me gati 10 mijë angazhime ne postime, qofshin ato klikime, pelqime, komente, etj. (disa fushata janë ende në vazhdim).

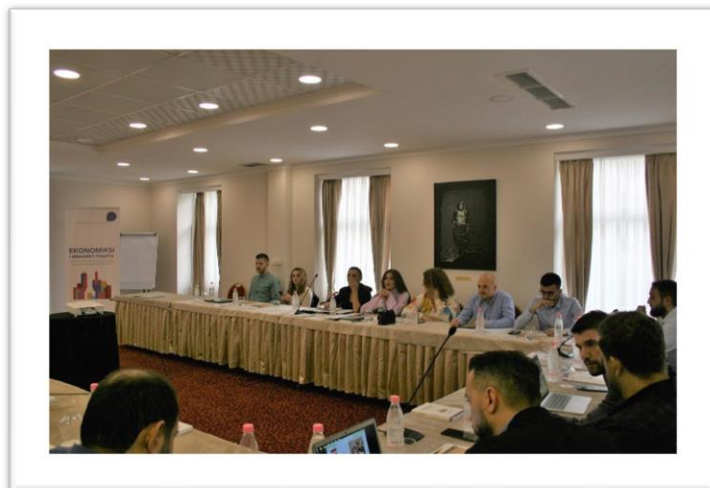

Olimpiada e Ekonomiksit: Në këtë olimpiadë marrin pjesë nxënës të shkollave të mesme në Kosovë dhe përbëhet nga 3 raunde - shkollore, kombëtare dhe ndërkombëtare. Fillimisht, studentët i nenshtrohen një testi në internet dhe studentët të cilët performojnë më mirë kalojnë në raundin tjetër. Në raundin e dytë, 5 konkurrentët më të mirë nga Kosova garojnë në mes vete ku 5 studentët me te mire nga secili vend do të konkurrojnë në raundin nderkombëtar. Gara me 5 studentët më të mirë nga çdo vend do të udhëtojnë në Bratislavë, Sllovakia.

Olimpiada mbahet 2-4 ditë gjatë muajit shtator të vitit 2023. Garat në nivel të shkollave do të mbahen në mes të muajit prill, orientimisht data 18. Kurse në nivel vendi gjatë muajit maj. Me propozim të Ministrisë së Arsimit, i kemi vizituar të gjitha Drejtoritë Komunale të Arsimit në të cilat komuna do të zhvillohet olimpiada, për informim rreth procedurave të kësaj gare, ku 9 komuna kanë lejuar zhvillimin e këtij aktiviteti në gjithsej 13 shkolla.

Punëtorja me gazetarë: Në fund të vitit 2022 është organizuar punëtorja për gazetarë “Parimet bazë në gazetarinë ekonomike”. Gazetarët e mediave me më ndikim në Kosovë, Shqipëri dhe Maqedoninë e Veriut janë ftuar që të marrin pjesë në këtë seminar dy ditor të organizuar nga Instituti Riinvest, me trajnerë nga fusha e gazetarisë dhe ekonomisë. Kjo është bërë me qëllim që, me një dozë autokritike, gazetarëve tonë u mungon njohuria e nevojshme ekonomike kur raportojnë, shpjegojnë dhe vëzhgojnë zhvillimet ekonomike që ndodhin në Kosovë e rajon. Një aktivitet i tillë planifikohet të organizohet edhe gjatë vitit 2023.

Gara për esenë më të mirë: Kjo garë është organizuar gjatë vitit 2022 ku janë shpërblyer tre persona me esetë më të mira, bazuar në shkrim akademik si dhe të menduarit ekonomik. Edhe gjatë vitit 2023 do të organizohet gara për shkrimin më të mirë të gazetarisë ekonomike; për këtë aktivitet do të shpallim një thirrje ku gazetarët aplikojnë me shkrimin më të mirë të tyre rreth çështjeve ekonomike dhe do të ketë shpërbilme për artikujt më të mirë.

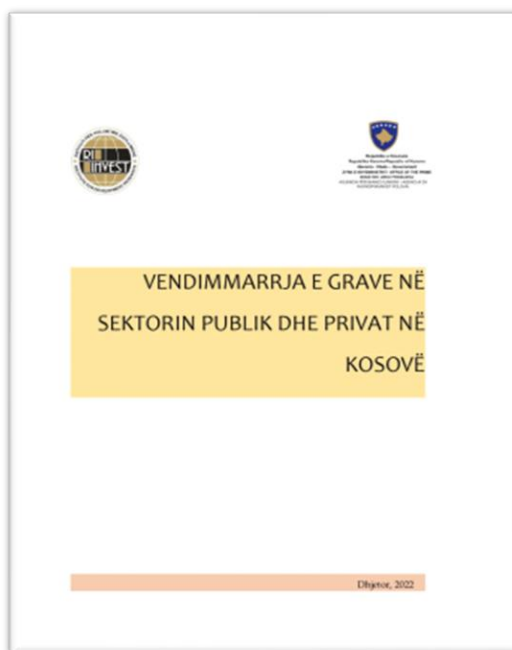
Në kuadër të këtij projekti është paraparë të organizohet nje punetori me institucionet e larta arsimore te EO per Teacher Toolkit: Teacher toolkit jane materiale për mesimdhënie në fushën e ekonomisë të zhvilluara nga një pjesë e stafit të partnerëve të EFI. Do të organizohen dy punetori gjysmë ditore me komunitetin e ligjëruesve të perzgjedhur kryesisht nga univeritetet në të cilat tashme e kemi shpërndarë librin dhe e kemi integruar si literaturë shtesë për ekonominë ne kurrikulat e tyre.

Në kuadër të këtij projekti është paraparë të themelohet nje asociacion i gazetareve te ekonomise: Gazetarët që i kemi ftuar ne ëorkshop dhe me ata që do të bashkepunojmë këtë vit, do të diskutohen mundësitë e themelimit të këtij asociacioni.

Kampanja në rrjetet sociale: Komunikimi ynë në rrjetet sociale do të vazhdojë të jetë kanali kryesor i ndërveprimit, informacionit publik, njoftimeve dhe marketingut të ngjarjeve në të gjitha aktivitetet e projektit.

6.2.Vendimmarrja e grave në sektorin publik dhe privat në Kosovë

Qëllimi i këtij projekti ishte të analizoj rolin e grave në pozitave vendimmarrëse në sektorin publik dhe privat në Kosovë. Në mënyrë specifike, studimi ka identifikuar pengesat që gratë kanë në përfaqësim në pozita vendimmarrëse, rrjedhimisht ka nxjerrë rekomandime se si këto pengesa mund të minimizohen. Ky studim mbështetet në një metodologji të përzier kualitative dhe kuantitative. Metodologjia kuantitative përfshinë një anketë me rreth 700 gra në sektorin publik dhe privat, ndërsa metodologjia kualitative përfshinë organizimin e tri grupeve të fokusura me gra të cilat mbajnë pozita vendimmarrëse në sektorin publik dhe privat. Raporti përfundimtar mund t'ju shërbej institucioneve publike për hartimin dhe dizajnimin e politikave publike.

7. Hulumtimet në terren

Në përgjithësi janë realizuar këto hulumtime në terren, si pjesë edhe e projekteve të cituara në këtë raport:

Emri i projektit:	Perspektiva gjinore për zhvillimin e të rinjve, normat gjinore dhe siguria njerëzore në Kosovë
Donatori:	UNDP
Data e implementimit:	Maj 2022 – Shtator 2022
Madhësia e mostrës:	1.065 respondentë
Emri i projektit:	Vlerësimi për bujqësinë digjitale, gjininë dhe të rinjtë në zonat rurale në Kosovë
Donatori:	Rrjeti I grave të Kosovës (RrGK)
Data e implementimit:	Mars 2022 – Prill 2022
Madhësia e mostrës:	1.800 respondentë (800 urban dhe 800 rural)
Emri i projektit:	Indeksi i konkurrueshmërisë
Donatori:	Akademia e Shkencave të Kosovës
Data e implementimit:	Tetor 2022 – Prill 2023
Madhësia e mostrës:	230 respondentë
Emri i projektit:	Anketa e turizmit 2022
Donatori:	PPSE
Data e implementimit:	Tetor 2022 – Dhjetor 2022
Madhësia e mostrës:	550 respondentë
Emri i projektit:	Matje e opinionit publik
Donatori:	UNDP
Data e implementimit:	Shtator 2022 – Nëntor 2022
Madhësia e mostrës:	350 respondentë
Emri i projektit:	Vendimmarrja e grave në sektorin publik dhe privat në Kosovë
Donatori:	ABGJ
Data e implementimit:	Shtator 2022 – Dhjetor 2022
Madhësia e mostrës:	750 respondentë
Emri i projektit:	Perceptimi për shërbimin korrektues të Kosovës
Donatori:	Ambasada e Amerikës - Prishtinë
Data e implementimit:	Maj 2022 – Shtator 2022
Madhësia e mostrës:	1.367 respondentë

Gjithashtu, janë realizuar dhjetëra intervista të thelluara me ekspertë të fushave të ndryshme dhe janë organizuar disa grupe të fokusit.

8. Zhvillimi i tregjeve

Instituti Riinvest është bashkë zbatues i projektit Promovimi i Punësimit në Sektorin Privat (PPSE) së bashku me SwissContact nga Zvicra. Qëllimi i përgjithshëm i projektit PPSE-së në Kosovë është të fasiltojë funksionimin e NMV-ve dhe fermave që janë në rritje dhe të qëndrueshme në sektorët e ushqimit dhe përbërësve natyralë dhe të turizmit, që ofrojnë mundësi për punë të denjë dhe për të ardhura për gratë dhe burrat në Kosovë. Projekti fokusohet në dy sektorë kryesorë: Ushqimi dhe Përbërësit Natyralë dhe Turizmi.

Përmes temave ndërsektoriale të qeverisjes, barazisë gjinore dhe gjithëpërfshirës sociale, projekti fasilton dialogun dhe shërbime këshillimore për aktorët e zinxhirit të vlerave, ndërkohë që eksploron mundësi për angazhimin e grave dhe minoriteteve në përputhje me nevojat e tyre. Mbi bazën e rezultateve dhe mësimëve të nxjerra gjatë Fazës II (2017 - 2021) të projektit, Faza III i qaset zhvillimit të sektorit privat dhe krijimit të vendeve të punës duke e vënë më shumë theksin tek rinia, gratë dhe minoritetet. Financohet nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim.

9. Informacione shtesë

Gjatë vitit 2022, Instituti Riinvest ka angazhuar me orar të plotë 4 punëtorë të rinj. Një hulumtues të lartë dhe 3 hulumtues. Gjithashtu, është zgjeruar lista e bashkëpunëtorëve të jashtëm. Gjithsej janë 17 bashkëpunëtorëve shkencorë që angazhohen në kapacitete të ndryshme në aktivitetet e Institutit Riinvest (12 doktorë shkence; 2 studentë të doktoratës; 3 magjistër shkence). Instituti Riinvest është pjesë e 2 rrjeteve rajonale dhe gjatë vitit 2022 është bërë pjesë edhe e rrjetit rajonal për certifikimin e mjedisit biznesor nëpër komuna.

Gjatë vitit 2022, Instituti Riinvest, në bashkëpunim me Akademinë e Shkencave dhe Arteve ka filluar hartimin e një raporti studimor në lidhje me konkurrueshmërinë e ekonomisë së Kosovës. Ky raport, që pritet të publikohet në vitin 2023, përcjellë me besnikëri metodologjinë e raportit global të konkurrueshmërisë që publikohet nga Forumi Ekonomik Botëror.

Gjatë vitit 2022, Instituti Riinvest ka 11 tryeza, 4 punëtorë dhe 1 promovim libri.

- 6 tryeza në kuadër të ‘Green Talks’
- 1 tryezë në kuadër të projektit për digjitalizim
- 1 tryezë në bashkëpunim me CIPE (lidhur me fuqizimin ekonomik të grave)
- 1 tryezë në kuadër të projektit PPSE (lidhur me ngritjen e çmimeve dhe implikimet në sektorin e ushqimit dhe turizmit)
- 1 tryezë në bashkëpunim me KIPRED (lidhur me keqinterpretimet e pavarësisë së Kosovës: implikimet dhe përgjigjet)
- 1 tryezë në lidhje me qendrat e kujdesit për fëmijë në Kosovë
- 2 punëtorë në kuadër të ‘Green School’ (në fillim dhe mbarim të ciklit të shkollës)
- 1 punëtorë në kuadër të projektit ‘Policy Answers’ (lidhur me hartimin e planit të punës për ngritjen e kapaciteteve)
- 1 punëtorë në kuadër të projektit ‘Ekonomiksi e Mendimit Praktik’ (punëtorë me gazetarë)
- 1 promovim libri (promovimi i librave të akademikëve Anastas Angjeli dhe Adrian Civici)

10. Pasqyrat financiare (nxjerrë nga raporti i auditimit)

Pasqyra e pozitës financiare më 31 dhjetor 2022

Pasqyra e të ardhurave dhe fitimit të mbajtur	2022 (€)
Të hyrat	370,643*
Kostoja e shitjes	(306)
Fitimi / (humbja) bruto	370,337
Të ardhurat tjera	
Shpenzimet e shpërndarjes	(85,825)
Shpenzimet administrative	(281,179)
Shpenzimet e tjera	(3,333)
Fitimi / (humbja) operativ	0.00

*Në linjë me standardet e raportimin, këtu nuk përfshihen të hyrat e shtyra për vitin 2023 në vlerë 640,533 Euro. Pra gjithsej, në vitin 2023 janë arkëtuar të hyra në vlerë prej mbi 1 milion euro.

Bilanci i gjendjes	2022 (€)
PASURITË	
Pasuritë afatshkurtra	
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	632,901
Llogaritë e arkëtueshme tregtare dhe të tjera	6,520
Stoqet	2,280
Pasuritë e tjera afatshkurtra	489
Gjithsej pasuritë afatshkurtra	642,190
Pasuritë afatgjata	
Prona, pajisjet dhe impiantet	15,028
Gjithsej pasuritë afatgjata	15,028
Gjithsej pasuritë	657,218
DETYRIMET	
Detyrimet	
Llogaritë e pagueshme tregtare dhe të tjera	11,674
Detyrimet e tjera afatshkurtra	645,544
Gjithsej detyrimet	657,218
Gjithsej ekuiteti dhe detyrimet	657,218